

RCI 2024B

Αποτελέσματα Έρευνας

Φεβρουάριος 2025

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	ii
Εισαγωγή	3
Μέρος 1ο: Δημογραφικά Στοιχεία	5
Μέρος 2ο: Το Βαρόμετρο	7
Μέρος 3ο: Προσδοκίες για το Μέλλον	9
Μέρος 4ο: Η Επίδραση της Κρίσης	12
Μέρος 5ο: The Flourishing Questionnaire ..	15
Συμπεράσματα	17

Εισαγωγή

Ο Δείκτης RCI (Recruitment Confidence Index - Δείκτης Τάσεων Αγοράς Εργασίας) είναι μία έρευνα καταγραφής τάσεων στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα σε σχέση με ενέργειες προσέλκυσης και επιλογής προσωπικού. Αποτυπώνει το κλίμα ειδικά μεταξύ των στελεχών τμημάτων διοίκησης προσωπικού του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας και παρέχει μία βασική πηγή πληροφόρησης για την κινητικότητα στην αγορά εργασίας το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Αποτελεί διαχρονικά έναν αξιόπιστο οδηγό αποφάσεων καθώς εμφανίζεται να συσχετίζεται στενά με τις εξελίξεις στην εθνική οικονομία.

Σκοπός της έρευνας είναι η παρουσίαση των προσδοκώμενων τάσεων στην πρόσληψη προσωπικού και συγχρόνως η ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης των εταιρειών στη χώρα μας. Με τον τρόπο αυτό, το αντικείμενο της έρευνας επικεντρώνεται στην προκαταρκτική απεικόνιση των διαδικασιών προσέλκυσης και επιλογής προσωπικού στις επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ελλάδα. Η μελέτη εστιάζεται στην καταγραφή αυτών των πρακτικών, στην αποτύπωση της συχνότητας εφαρμογής τους, στην αποτελεσματικότητά τους, καθώς και στη διερεύνηση ευρύτερων κοινωνικών ή εταιρικών παραμέτρων που επηρεάζουν το βαθμό εφαρμογής των πρακτικών αυτών.

Ο Δείκτης RCI περιλαμβάνει μια σειρά από εξειδικευμένες ερωτήσεις σχετικά με την προσέλκυση και επιλογή εργαζομένων. Παρουσιάζει αναλυτικά τα αποτελέσματα ανά ερώτηση αποτελώντας σημαντικό σημείο αναφοράς αλλά και εργαλείο πρόβλεψης διαθέσιμο σε όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Τέλος, η έρευνα καταγράφει με τον πλέον παραστατικό τρόπο το γενικότερο κλίμα που επικρατεί στην επιχειρηματική αγορά υπό τις παρούσες συνθήκες τόσο για τους τελευταίους 6 μήνες όσο και τις προβλέψεις για το επόμενο εξάμηνο.

Τιμές του Δείκτη RCI μεγαλύτερες του 100 ερμηνεύονται ως αναμενόμενη αύξηση των δραστηριοτήτων προσέλκυσης και επιλογής προσωπικού για το επόμενο εξάμηνο, ενώ τιμές μικρότερες του 100 δηλώνουν σχετική μείωση. Ο δείκτης RCI προκύπτει από τις εκτιμήσεις των στελεχών επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην έρευνα για μελλοντική άνοδο, στασιμότητα ή πτώση στις εξής κατηγορίες:

- Εταιρικές ενέργειες προσέλκυσης και επιλογής νέου προσωπικού
- Αριθμός εργαζομένων στην επιχείρηση
- Αριθμός θέσεων που δεν θα καλυφθούν
- Οικειοθελείς αποχωρήσεις προσωπικού – staff turnover
- Δυσκολίες που εκτιμούν ότι θα συναντήσουν στην προσέλκυση και επιλογή νέου προσωπικού
- Μεταβολές στη ζήτηση του βασικού προϊόντος/ υπηρεσίας της επιχείρησης

Η έρευνα RCI διεξάγεται ανελλιπώς στην Ελλάδα από το 2006. Ξεκίνησε το 1999 στη Μεγ. Βρετανία από το Cranfield School of Management σε συνεργασία με την εφημερίδα Daily Telegraph. Έχει κατά καιρούς διεξαχθεί και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως στην Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ουκρανία.

Για τις ανάγκες της έρευνας, σχεδιάστηκε ο δικτυακός τόπος <http://www.alba.edu.gr/faculty-research/about-applied-research-and-innovation/rci/> στην ιστοσελίδα του Alba Graduate Business

School, The American College of Greece. Στον συγκεκριμένο δικτυακό τόπο κάθε ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να αντλήσει γενικές πληροφορίες για την έρευνα και το ιστορικό της, καθώς και παλαιότερες μελέτες της έρευνας.

Η έρευνα RCI 2024B διεξήχθη το χρονικό διάστημα 27 Δεκεμβρίου 2024 – 26 Ιανουαρίου 2025. Ως ειδικό θέμα επιλέχθηκε η διερεύνηση της ψυχολογικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ευημερίας (wellbeing) και ακμαιοότητας (flourishing) των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων. Στάλθηκαν περισσότερες από 2.000 προσκλήσεις συμμετοχής στην έρευνα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε στελέχη εταιρειών που εδρεύουν στην Ελλάδα, τα στοιχεία επικοινωνίας των οποίων ανήκουν στη βάση δεδομένων του Alba Graduate Business School. Οι προσκλήσεις αφορούσαν κυρίως στελέχη του τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού και της Γενικής Διεύθυνσης (top management). Χορηγός της έρευνας είναι η εταιρεία Continental. Η έρευνα προωθήθηκε από το Career & Alumni Office του Alba, καθώς και συλλογικούς επαγγελματικούς φορείς (ΣΔΑΔΕ) και κλαδικά έντυπα (HR Professional & Workforce) τους οποίους το Alba και το τμήμα Applied Research & Innovation ευχαριστούν για τη συμβολή τους στην επιτυχή διεξαγωγή της έρευνας. Συνολικά συγκεντρώθηκαν 22 αξιοποιήσιμες αποκρίσεις.

Η συγγραφή της αναφοράς των αποτελεσμάτων της έρευνας έγινε από τον κ. Αριστοτέλη Αλεξόπουλο, Director, Applied Research & Innovation, Alba Graduate Business School, The American College of Greece, τον Φεβρουάριο του 2025.

Χορηγός

Συνεργάτες επικοινωνίας

Με την υποστήριξη

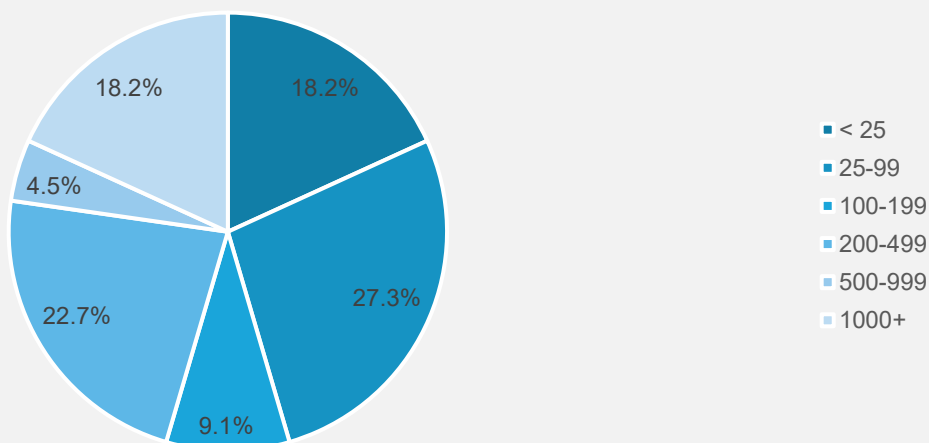
Σύνδεσμος
Διοίκησης
Ανθρώπινου
Δυναμικού
Ελλάδας

Μέρος 1^ο: Δημογραφικά Στοιχεία

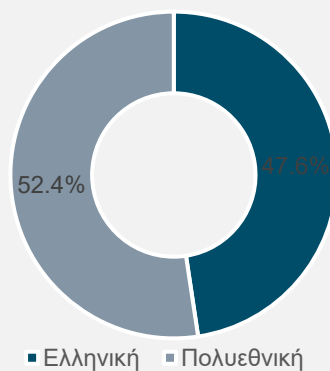
Από τα δημογραφικά στοιχεία (Σχήμα 1 – Σχήμα 5) προκύπτει ότι το δείγμα της έρευνας παρουσιάζει ικανή αντιπροσωπευτικότητα του ιδιωτικού τομέα της ελληνικής οικονομίας – το 91% σχεδόν των επιχειρήσεων που συμμετείχαν δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα. Η πλειοψηφία των συμμετοχών προέρχεται από τον τριτογενή τομέα (υπηρεσίες 14%, εμπόριο 27%, πληροφορική/ τηλεπικοινωνίες 9%, χρηματοπιστωτικός και ασφαλιστικός τομέας 9%, φαρμακευτικές/ υγεία 5%, εκπαίδευση 5%). Από τον κλάδο της βιομηχανίας προέρχεται το 9% και από τον κλάδο των κατασκευών το 4% των εταιρειών που συμμετείχαν. Περισσότερες από τις μισές (54,6%) δηλώνουν ότι απασχολούν λιγότερους από 200 εργαζόμενους. Παρουσιάζεται συγκέντρωση των εταιρειών στην Αττική (95,5% του δείγματος δηλώνει παρουσία στην Αττική) αλλά και εκπροσώπηση όλων των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας. Τέλος, το 47,6% των συμμετεχόντων χαρακτηρίζει την επιχείρησή του ως «ελληνική» και το υπόλοιπο 52,4% ως «πολυεθνική».

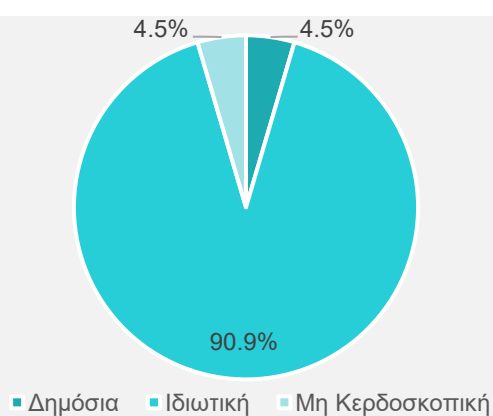
Σχήμα 1: Κλάδος δραστηριότητας

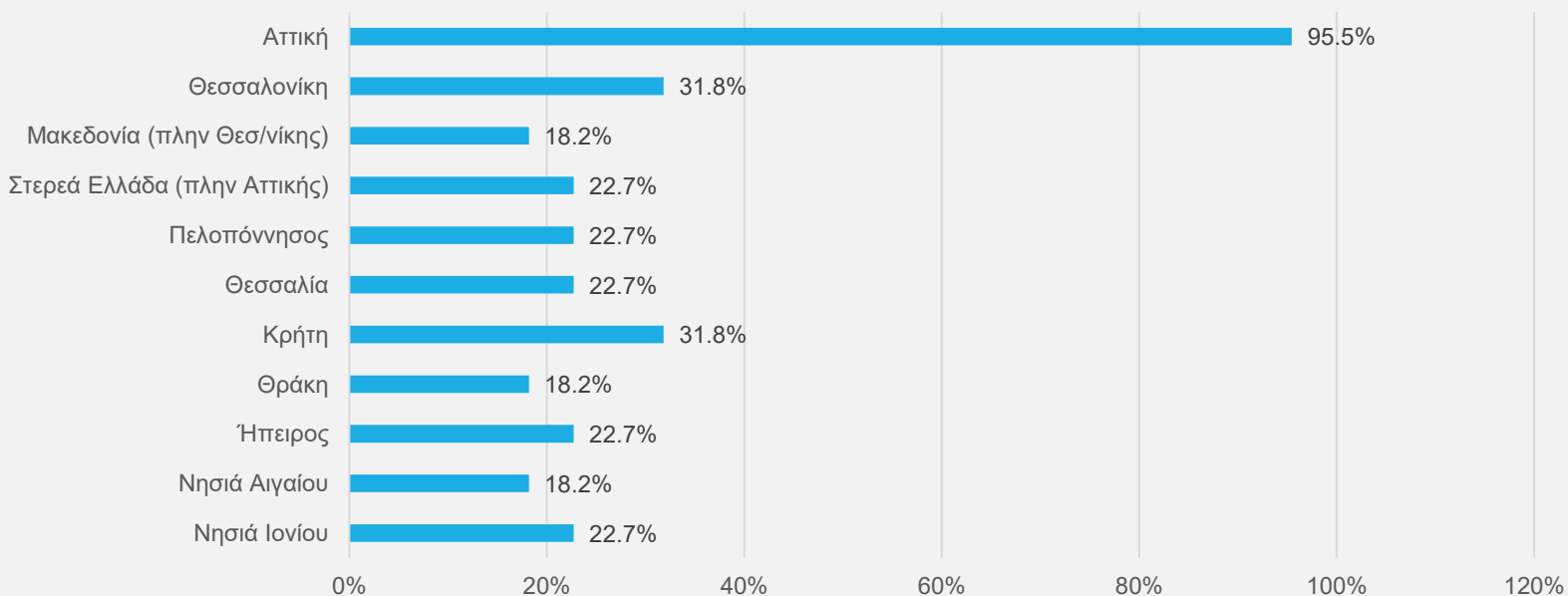
Σχήμα 2: Μέγεθος εταιρείας (αριθμός εργαζομένων)

Σχήμα 3: «Εθνικότητα»

Σχήμα 4: Ιδιοκτησία

Σχήμα 5: Γεωγραφική κατανομή (παρουσία/ δραστηριότητα)

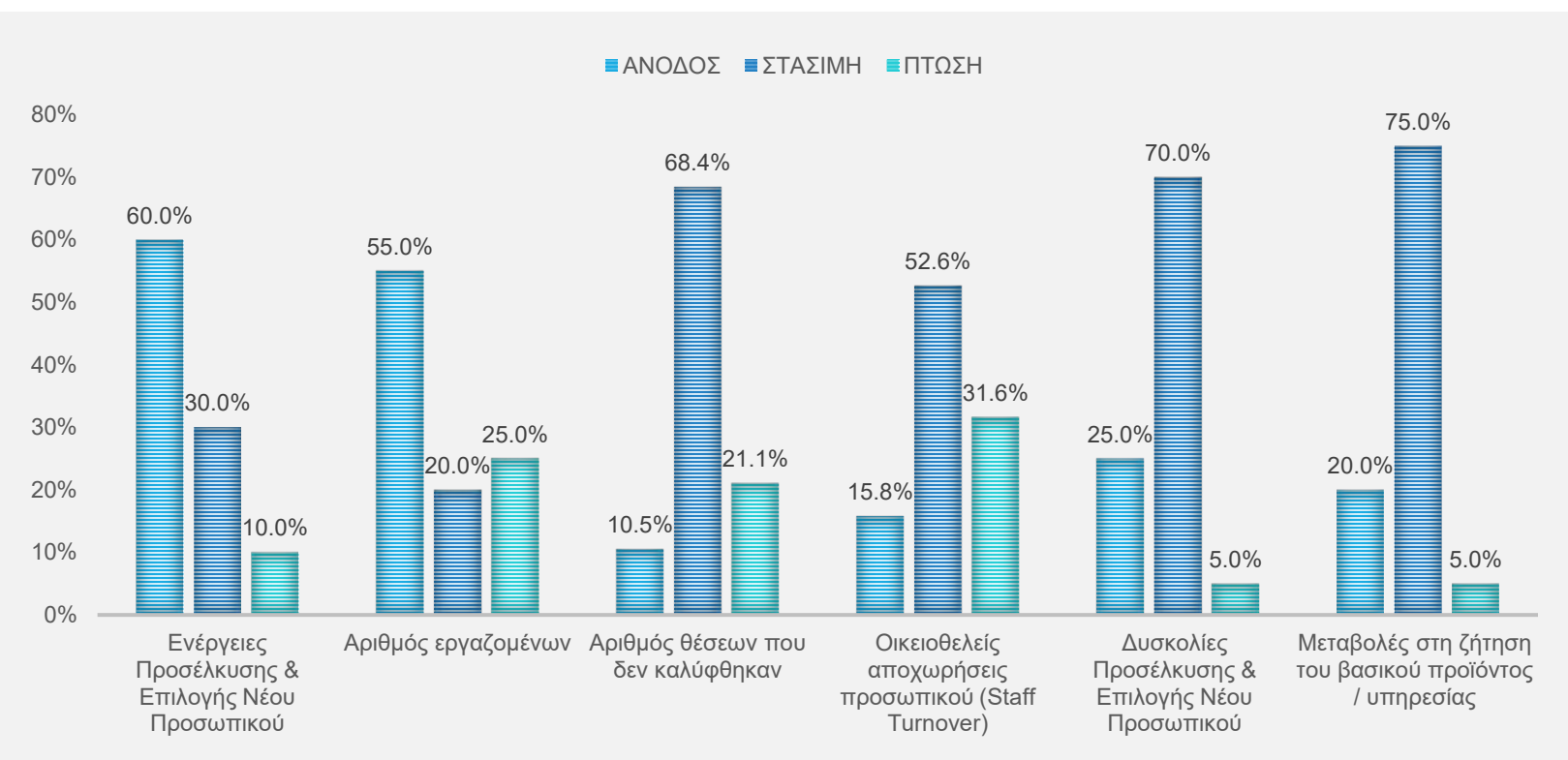
Μέρος 2^ο: Το Βαρόμετρο

Ο Δείκτης RCI για το β' εξάμηνο του 2024 εμφανίζει πτωτική τάση. Ο **Γενικός Δείκτης** μειώθηκε κατά 21,5 μονάδες, από το 136,3 του 1^{ου} εξαμήνου του 2024, στο **114,8** για το 2^ο εξάμηνο του 2024. Αντίστοιχα, πτώση παρουσίασε και ο **Δείκτης εξειδικευμένου και στελεχιακού προσωπικού**, από 125,0 για το 1^ο εξάμηνο του 2024 σε **118,8** για το 2^ο εξάμηνο του 2024.

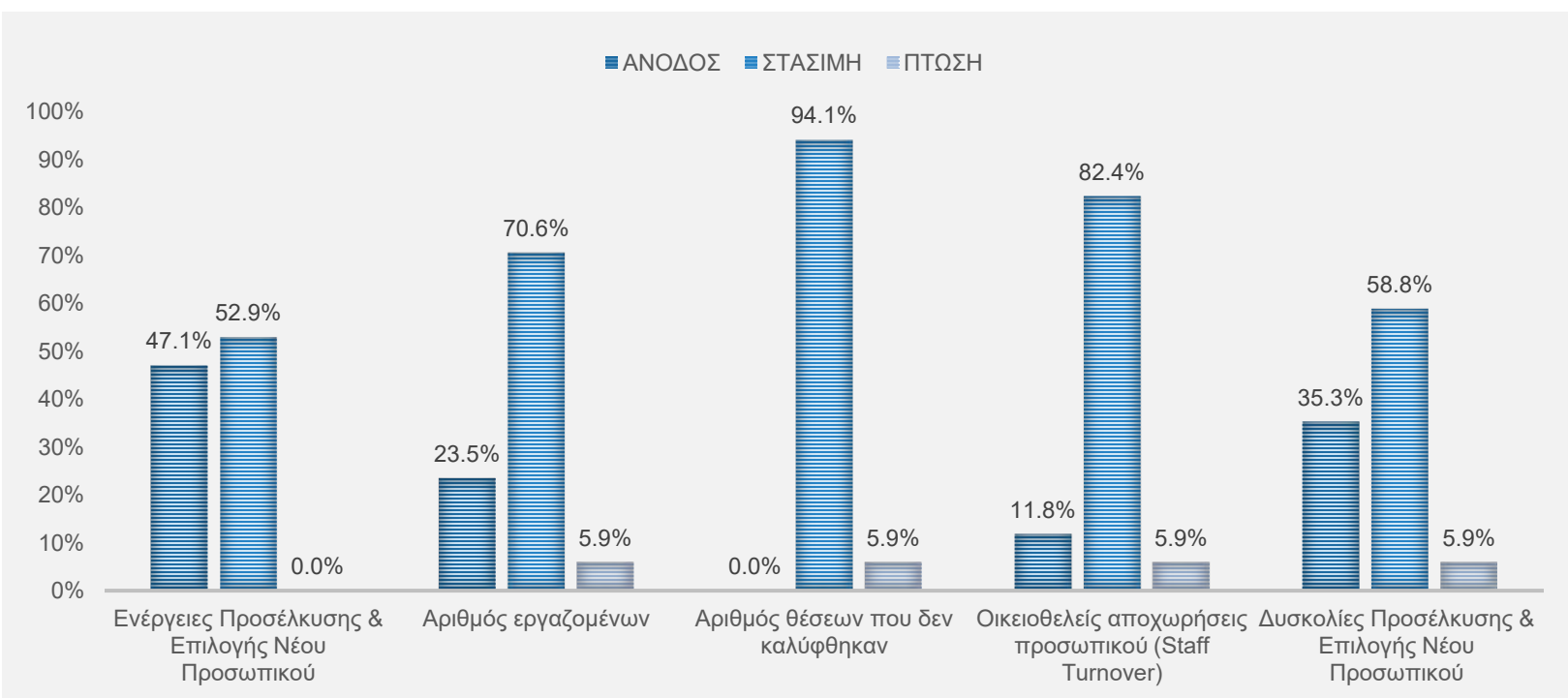
Οι δείκτες διατηρούνται σε θετικό επίπεδο (άνω της «βάσης» του 100), ωστόσο παρουσιάζουν σημαντική πτώση. Ειδικά ο Γενικός Δείκτης εμφανίζει μία από τις πιο εντυπωσιακές μεταβολές στην ιστορία της έρευνας. Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι οι δείκτες παραμένουν σε επίπεδα συγκρίσιμα με τις προ-COVID 19 εποχές (Σχήμα 6 – Σχήμα 8).

Σχήμα 6: Διαχρονική Εξέλιξη του Δείκτη RCI στην Ελλάδα

Σχήμα 7: Οργανωσιακές Τάσεις – επόμενοι 6 μήνες

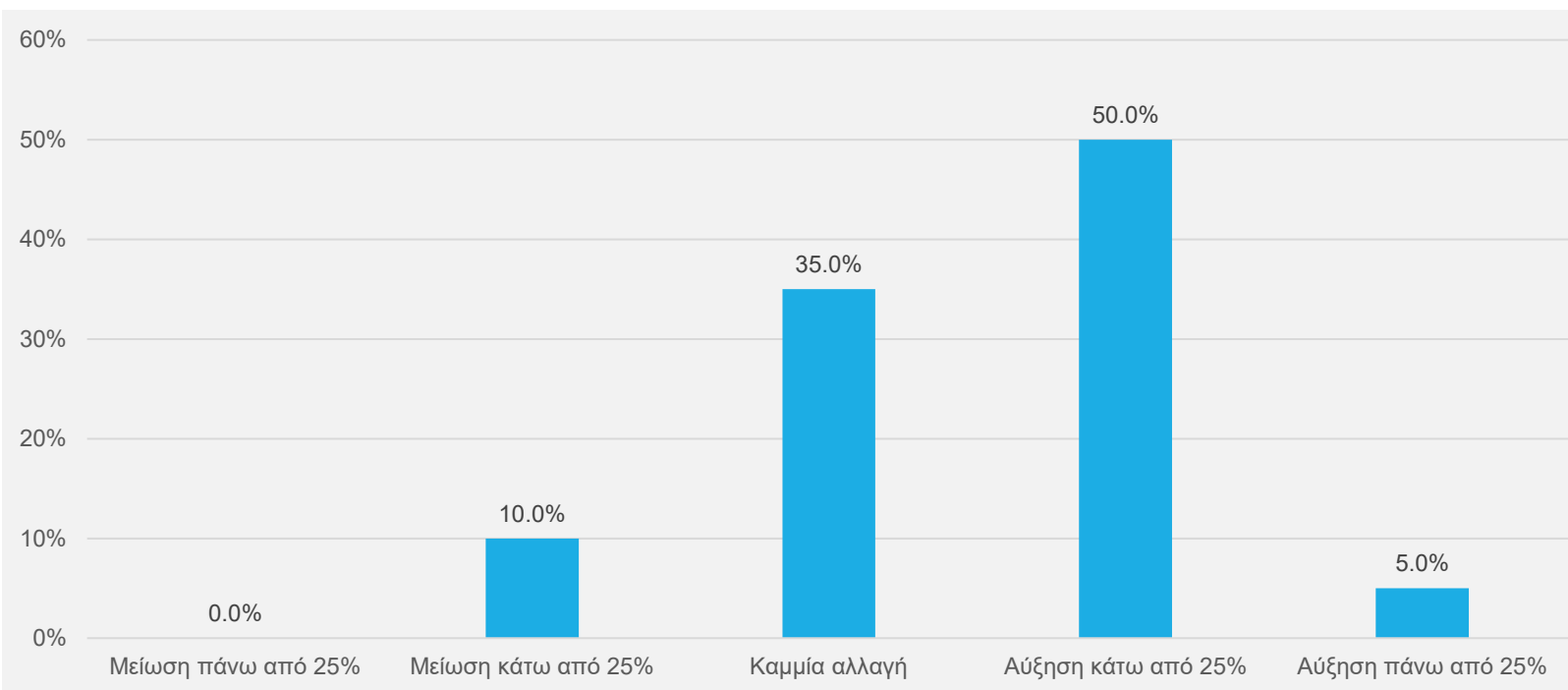

Σχήμα 8: Οργανωσιακές Τάσεις (εξειδικευμένο προσωπικό) – επόμενοι 6 μήνες

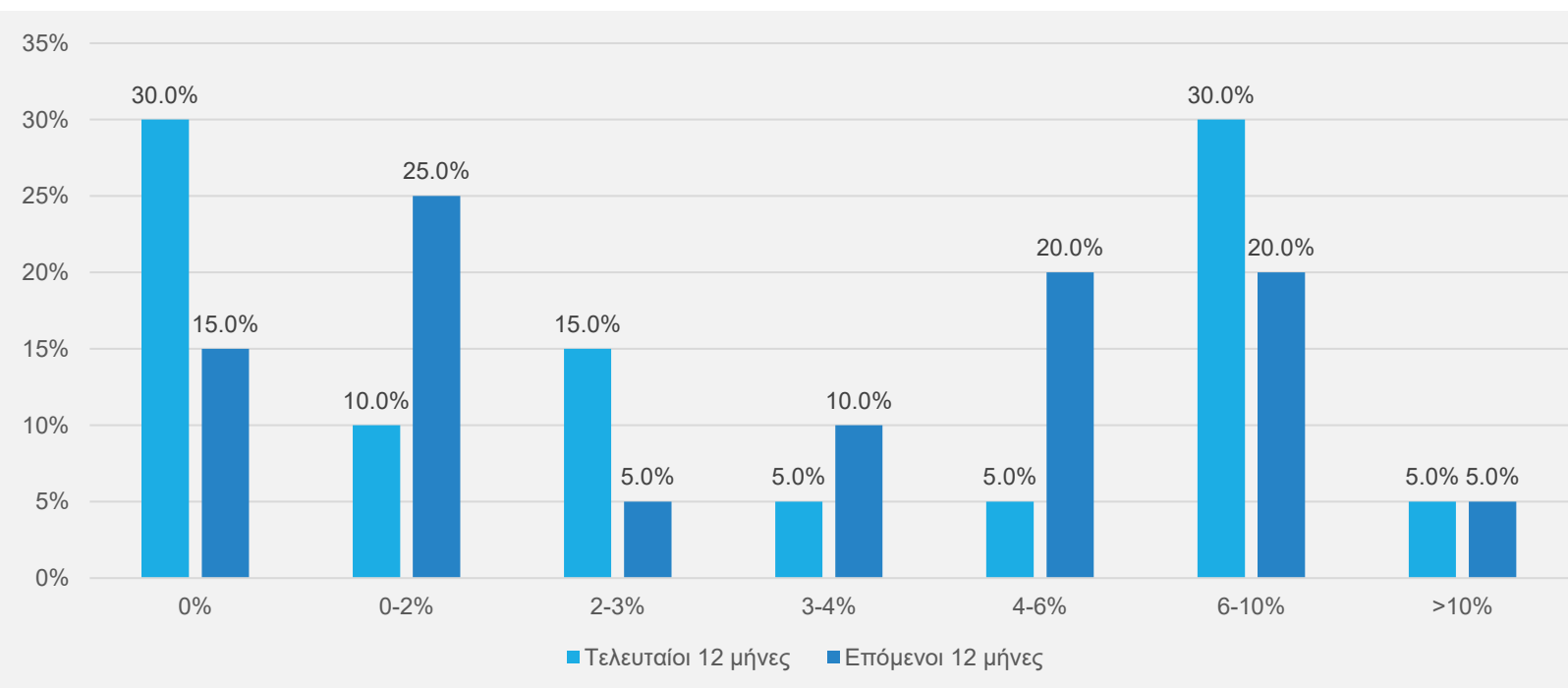
Μέρος 3^ο: Προσδοκίες για το Μέλλον

Σταθερή εμφανίζεται η εικόνα σχετικά με την αισιοδοξία των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων για το μέλλον. Το 55% όσων συμμετείχαν στην έρευνα εκτιμά ότι θα υπάρξει αύξηση του αριθμού των εργαζομένων (σε σχέση με το 57,1% της προηγούμενης μέτρησης), ενώ μόλις το 10% εκτιμά ότι θα υπάρξει πτώση (σε σχέση με το 20% του α' εξαμήνου του 2024) (Σχήμα 9). Επίσης, το 85% του δείγματος (σταθερό σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση) εκτιμούν ότι θα μπορέσουν να δώσουν κάποια – έστω και μικρή – αύξηση στον μισθό των εργαζομένων μέσα στο επόμενο εξάμηνο, ενώ επτά στους δέκα δηλώνουν ότι η επιχείρηση στην οποία εργάζονται έδωσε κάποια μισθολογική αύξηση στο προσωπικό μέσα στο προηγούμενο εξάμηνο (με μία στις τρεις επιχειρήσεις – το 35% - να δηλώνει ότι παρείχε αυξήσεις μισθών πάνω από 6%) (Σχήμα 10).

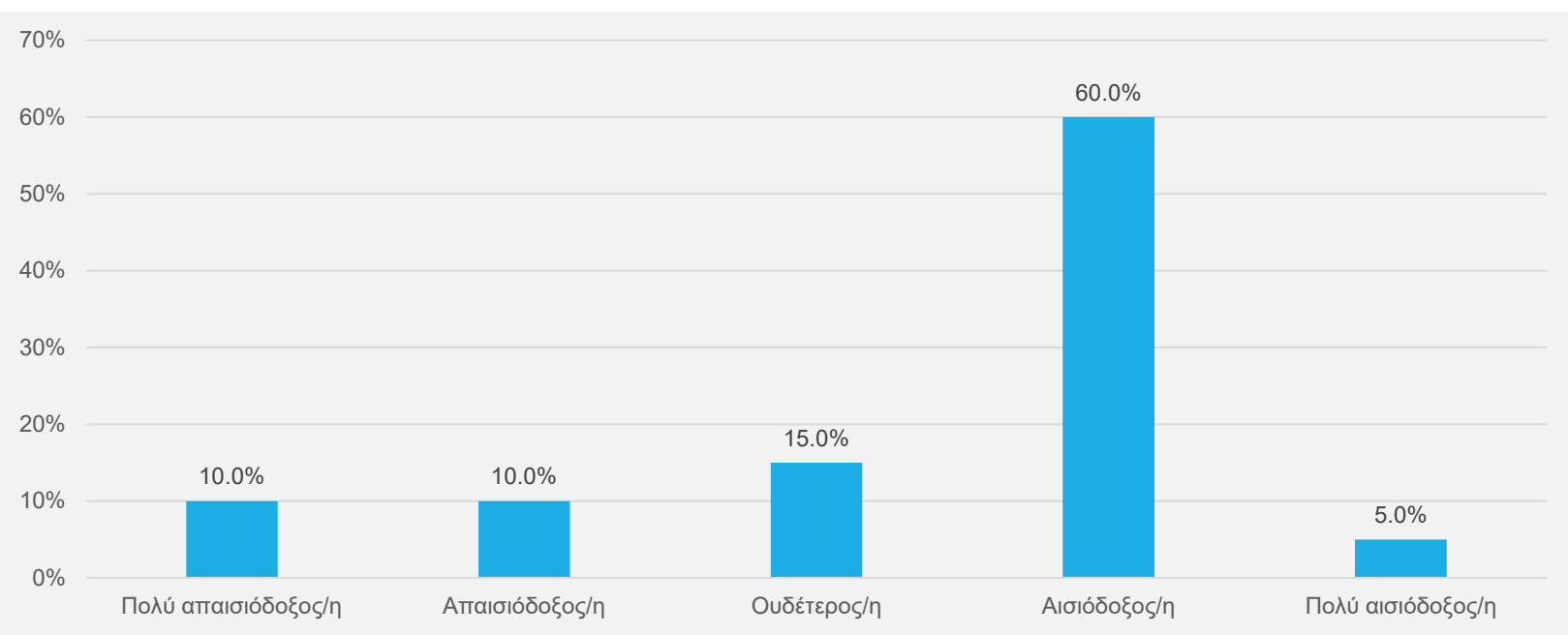
Καλύτερη εμφανίζεται η εικόνα όσον αφορά την αισιοδοξία για το μέλλον. Το ποσοστό αισιοδοξίας αυξήθηκε από 51,4% σε 65% (60% «αισιόδοξος» και 5% «πολύ αισιόδοξος»), ενώ το ποσοστό απαισιοδοξίας μειώθηκε από 28,6% σε 20% (10% «απαισιόδοξος» και 10% «πολύ απαισιόδοξος») (Σχήμα 11 & Σχήμα 12).

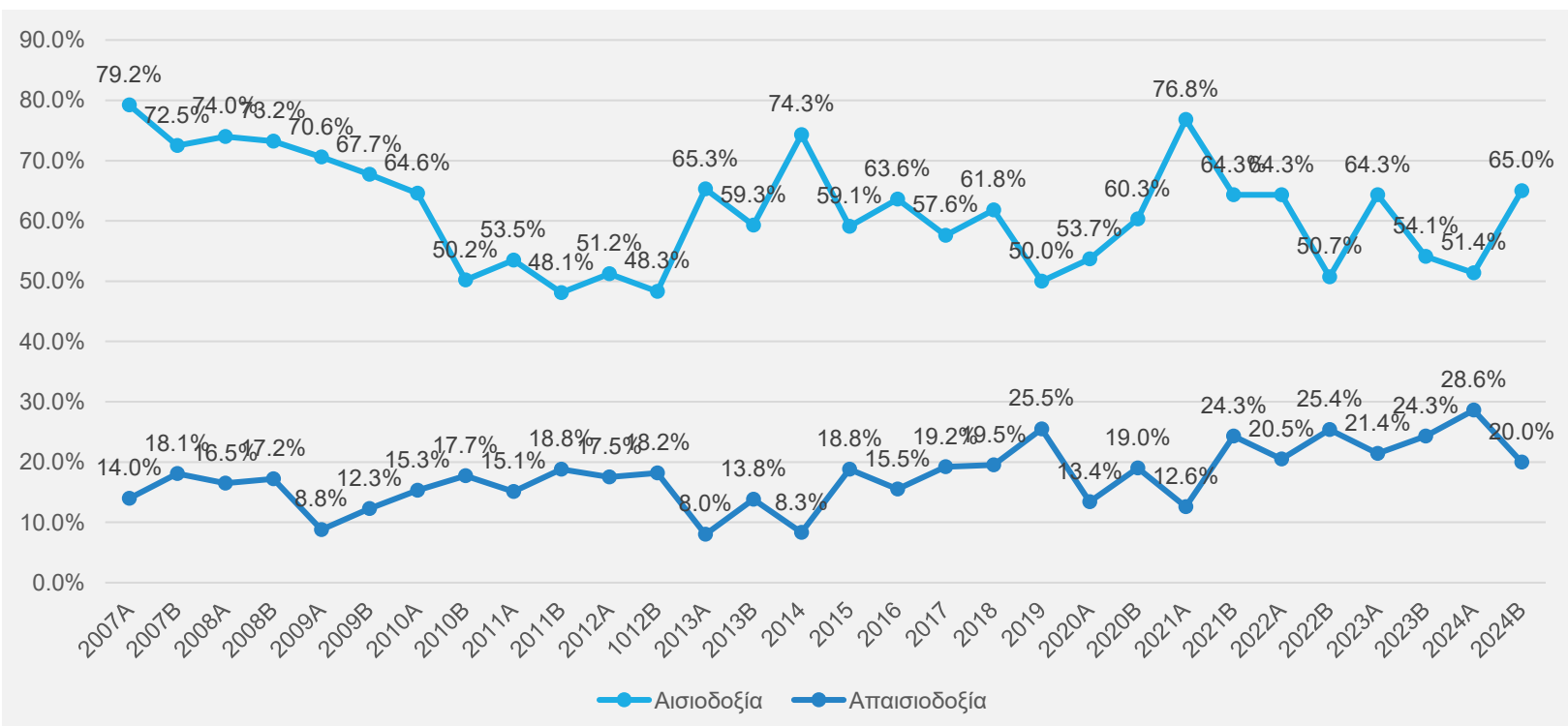
Σχήμα 9: Εκτίμηση μεταβολής αριθμού εργαζομένων

Σχήμα 10: Εκτίμηση μεταβολής μισθών

Σχήμα 11: Ποσοστό αισιοδοξίας/ απαισιοδοξίας

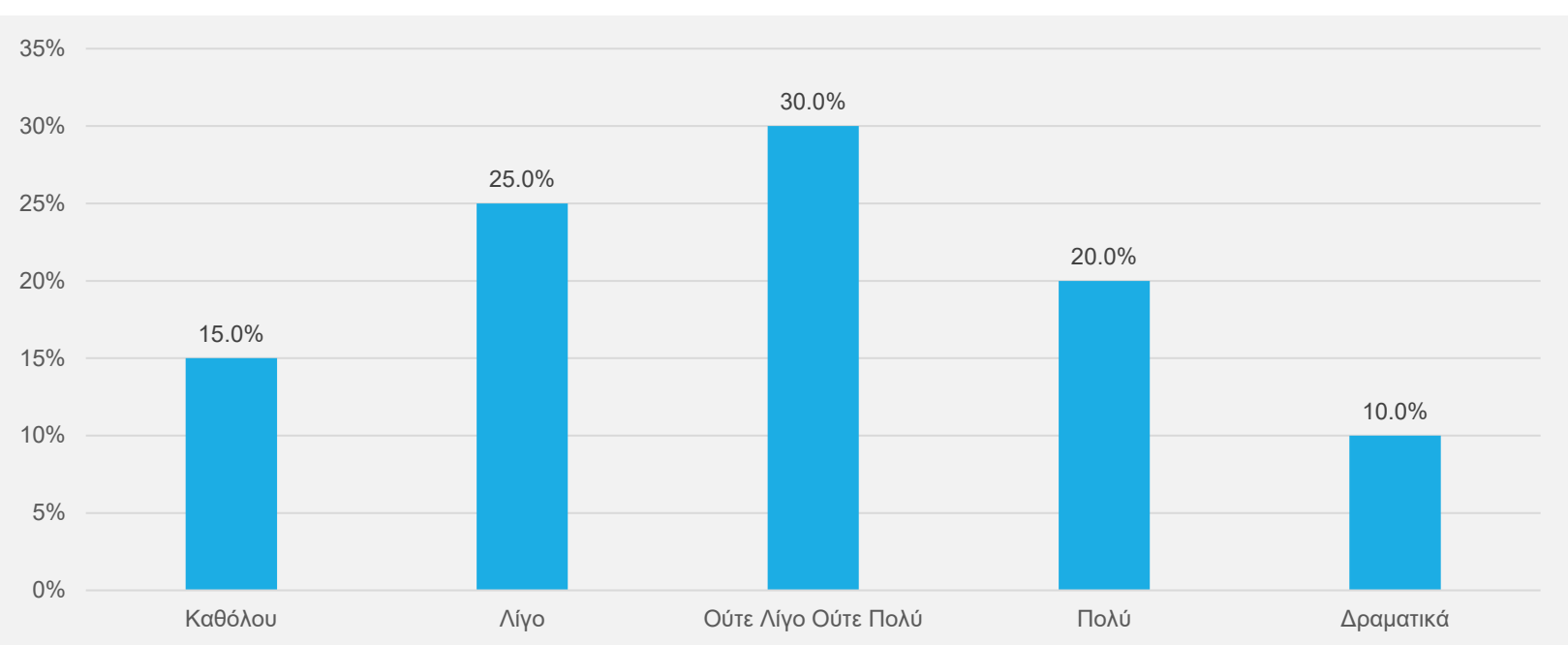
Σχήμα 12: Ποσοστό αισιοδοξίας («αισιόδοξος» & «πολύ αισιόδοξος») – απαισιοδοξίας («απαισιόδοξος» & «πολύ απαισιόδοξος»), 2007-2024

Μέρος 4^ο: Η Επίδραση της Κρίσης

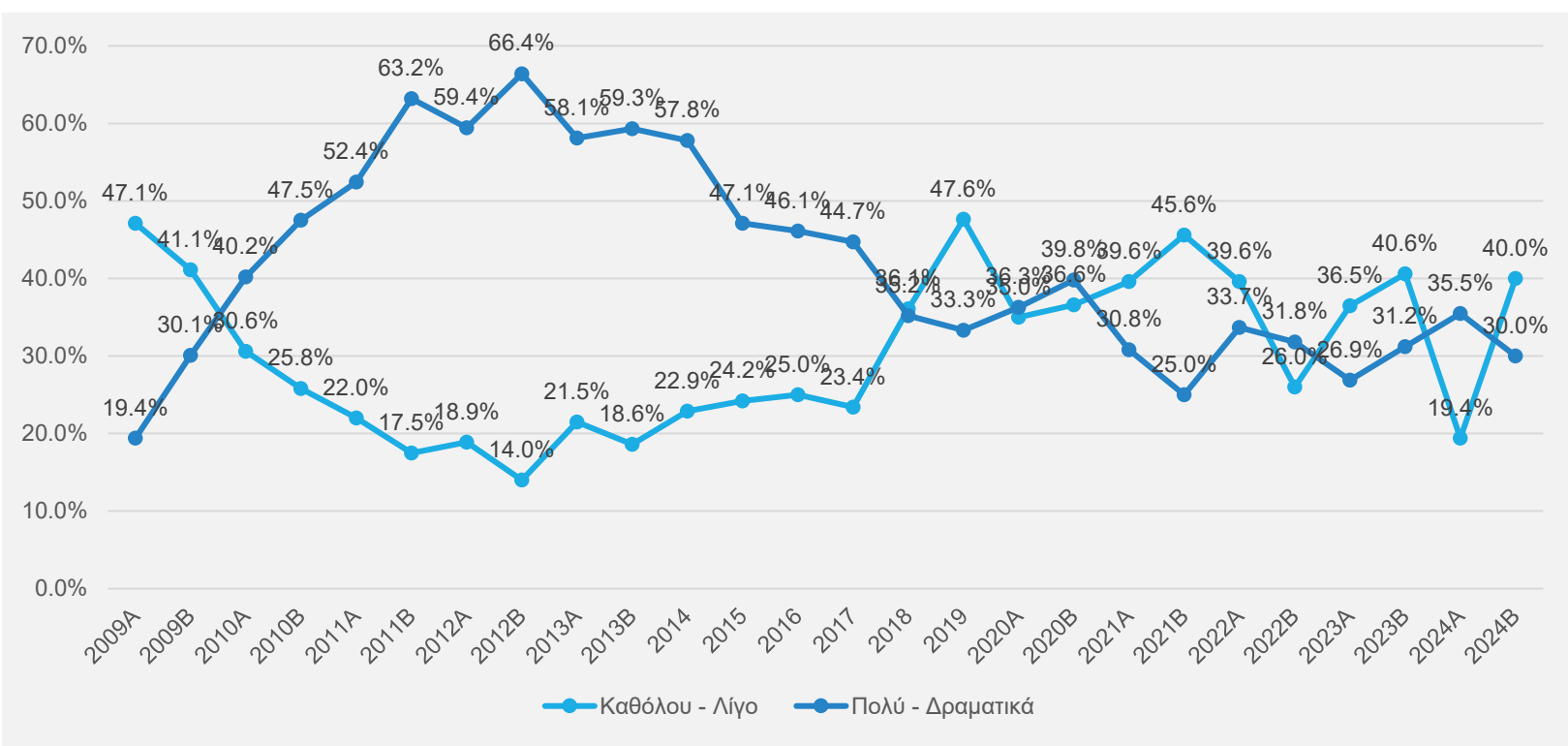
Το συγκεκριμένο μέρος της έρευνας RCI προέκυψε ως μία ευκαιρία καταγραφής των επιπτώσεων της ελληνικής οικονομικής κρίσης που ξεκίνησε το 2009 στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας. Τα τελευταία χρόνια οι ενδείξεις οδηγούσαν στο συμπέρασμα ότι, πράγματι, η κατάσταση με την «κρίση» έβαινε προς ομαλοποίηση. Η πανδημική κρίση όπως προέκυψε μέσα στο 2020, ο Ρώσο-ουκρανικός πόλεμος αλλά και οι αρνητικές εξελίξεις στην μέση ανατολή με τις οικονομικές τους προεκτάσεις προσδίδουν νέο ενδιαφέρον στα ευρήματα του συγκεκριμένου μέρους της έρευνας RCI.

Οι απαντήσεις στην ερώτηση για την επιρροή της κρίσης (Σχήμα 13) εμφανίζονται εξισορροπημένες. Το 40% δηλώνει ότι επηρεάζεται «Λίγο» και «Καθόλου» από την κρίση, ενώ το 30% «Πολύ» και «Δραματικά». Επανερχονται, και τα δύο ποσοστά, στα συνήθη επίπεδα της τελευταίας διετίας, μετά τη διατάραξη της προηγούμενης μέτρησης (Σχήμα 14).

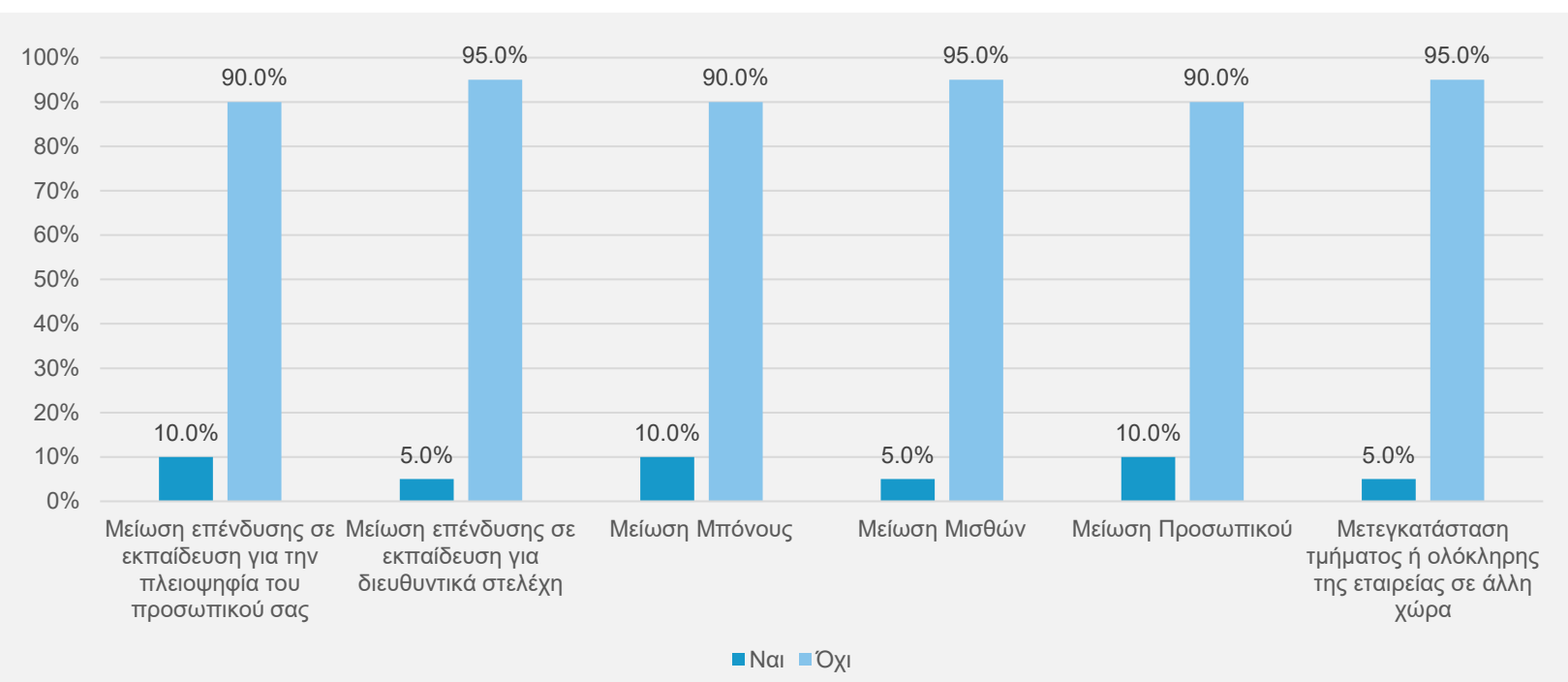
Τέλος, όσον αφορά τις ενέργειες αντιμετώπισης της κρίσης, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ούτε εφάρμοσε συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπισή της ούτε φαίνεται να σχεδιάζει ενέργειες για τη μελλοντική διαχείρισή της (Σχήμα 15 & Σχήμα 16).

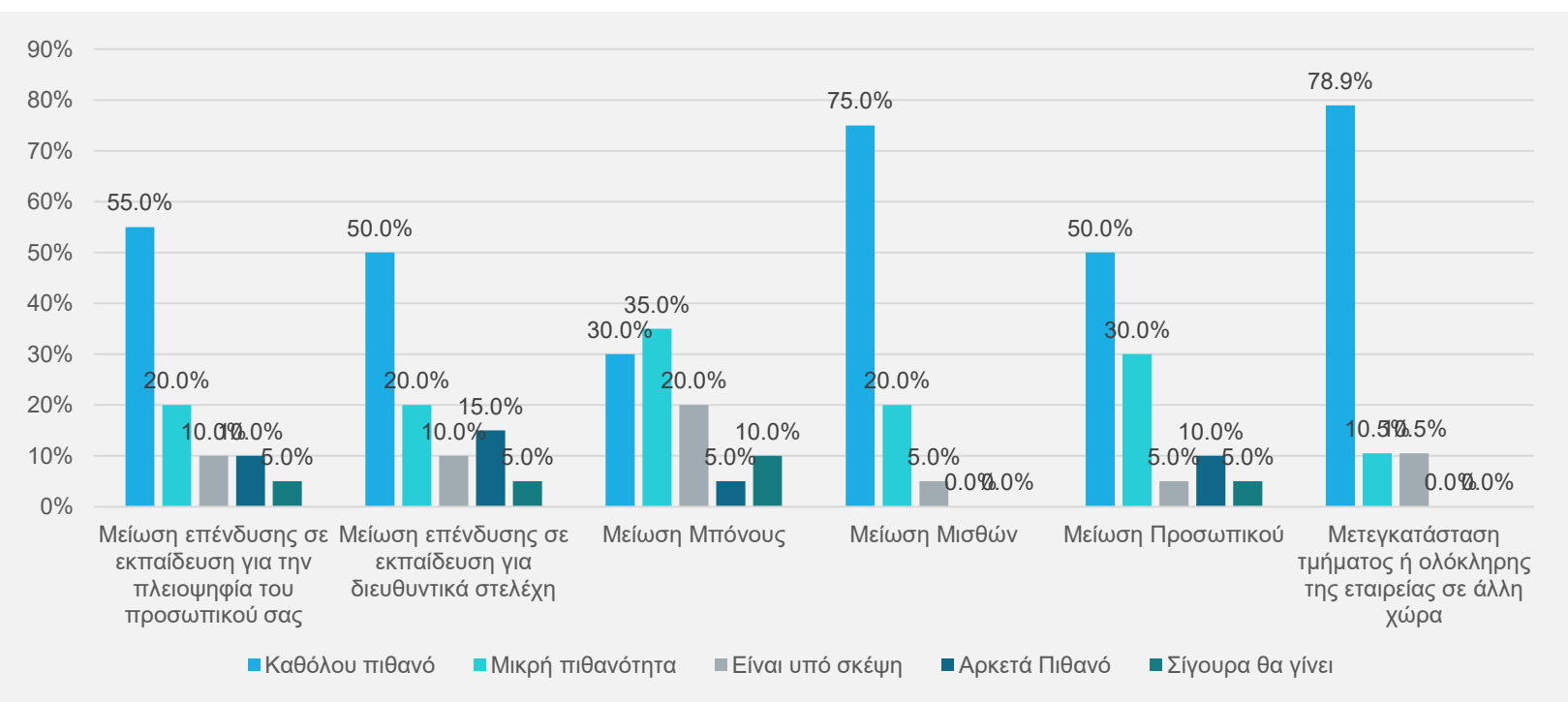
Σχήμα 13: Επιρροή κρίσης

Σχήμα 14: Επιρροή κρίσης – διαχρονικά

Σχήμα 15: Ενέργειες αντιμετώπισης κρίσης – τελευταίο 6μηνο

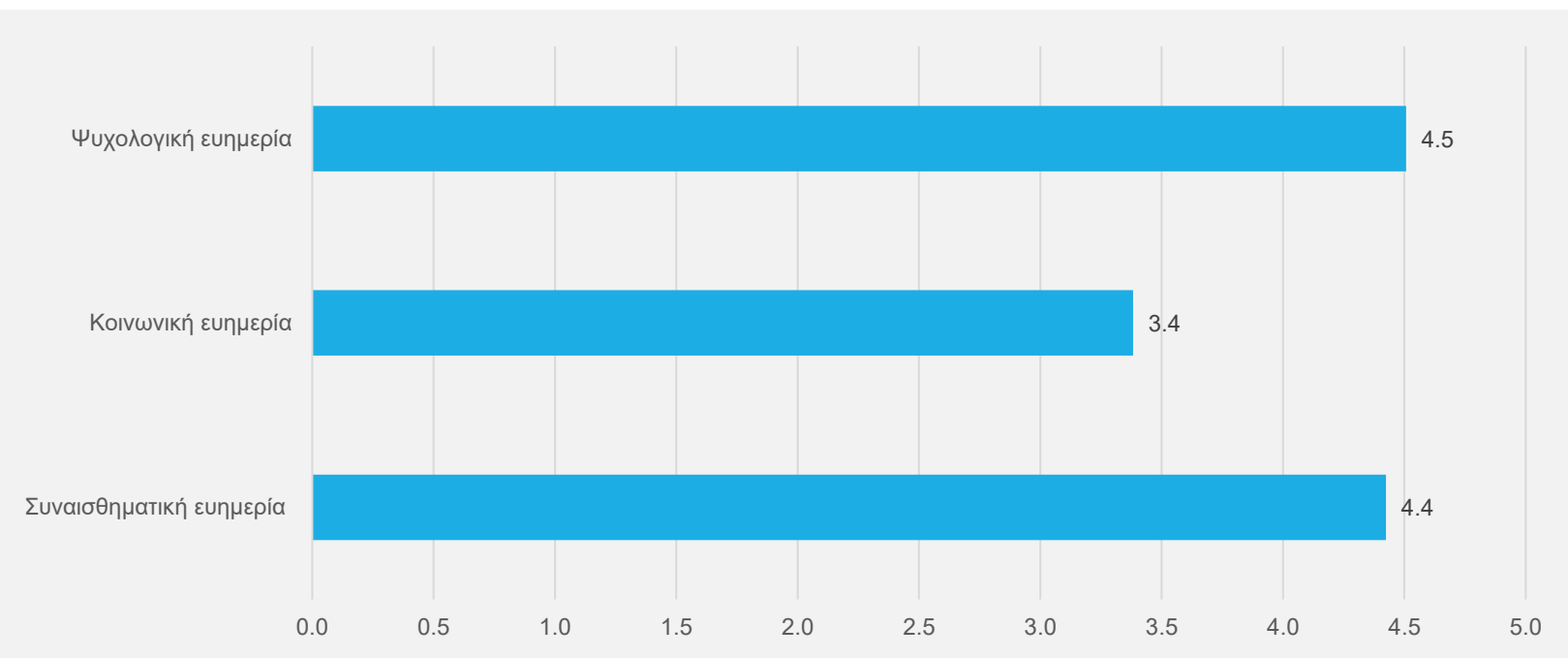
Σχήμα 16: Ενέργειες αντιμετώπισης κρίσης – μελλοντικές ενέργειες

Μέρος 5^ο: The Flourishing Questionnaire

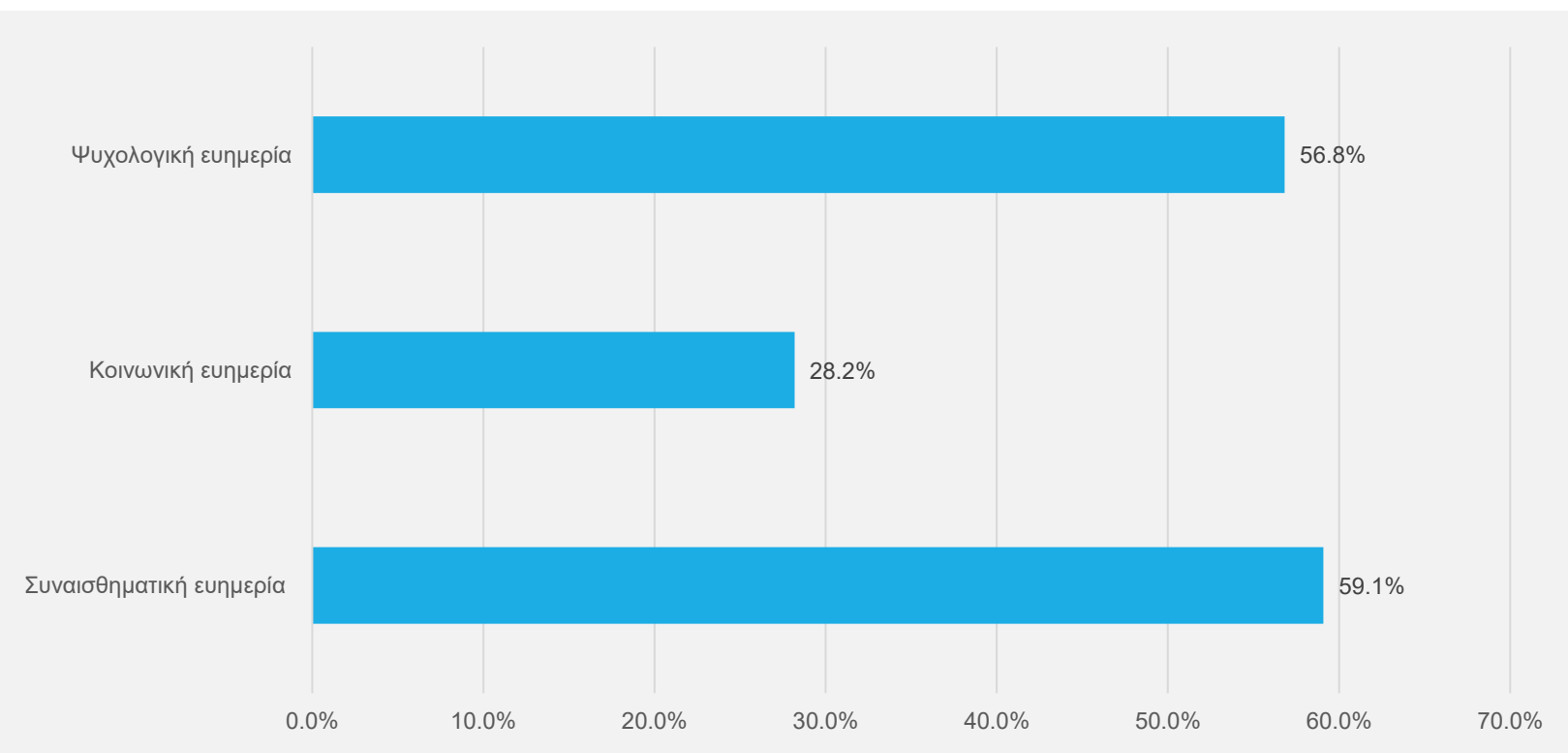
Η περιοδικότητα της διεξαγωγής της έρευνας RCI αποτελεί μία καλή ευκαιρία για τη μελέτη επίκαιρων κάθε φορά θεμάτων που ενδιαφέρουν την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, η έρευνα RCI για το 2^ο εξάμηνο του 2024 αποφάσισε να διερευνήσει το επίπεδο της ψυχολογικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ευημερίας (wellbeing) και ακμαιοτήτας (flourishing) των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων. Για τη διερεύνηση του συγκεκριμένου πεδίου επιλέχθηκε ως εργαλείο το ερωτηματολόγιο The Flourishing Questionnaire του Καθ. Corey Keyes και των συνεργατών του¹. Το συγκεκριμένο μοντέλο αντιμετωπίζει την ακμαιοτήτα ως αποτέλεσμα τριών παραγόντων: της συναισθηματικής, της κοινωνικής και της ψυχολογικής ευημερίας.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η ακμαιοτήτα (flourishing) των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων εμφανίζεται σε ικανοποιητικά επίπεδα, ειδικά στις περιοχές της ψυχολογικής και της συναισθηματικής ευημερίας. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος αυτό-αξιολόγησης του επιπέδου ψυχολογικής ευημερίας βρίσκεται στο 4,5 και της συναισθηματικής ευημερίας στο 4,4 σε μία εξαβάθμια κλίμακα αξιολόγησης συχνότητας εμφάνισης συναισθημάτων και ψυχολογικών καταστάσεων τον τελευταίο μήνα (1 σχεδόν ποτέ – 6 κάθε μέρα). Αντίστοιχα, πάνω από τους μισούς συμμετέχοντες δηλώνουν ότι έχουν εμπειρία αυτών των θετικών συναισθημάτων καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά (59,1% για τη συναισθηματική και 56,8% για τη ψυχολογική ευημερία). Το επίπεδο της κοινωνικής ευημερίας εμφανίζεται σε χαμηλότερα επίπεδα (3,4 και 28,2% αντίστοιχα) (Σχήμα 17 & Σχήμα 18). Με βάση τα δεδομένα της έρευνας αναπτύχθηκε, ακολουθώντας αντίστοιχη μεθοδολογία με τον δείκτη RCI, ο δείκτης ακμαιοτήτας (The Flourishing Index) των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων με ποσοστά άνω του 100 να δηλώνουν υγιείς ψυχολογικές καταστάσεις. Στην πρώτη του πιλοτική εφαρμογή, ο δείκτης **The Flourishing Index στελεχών ελληνικών επιχειρήσεων** εμφανίζεται στο **127,0**.

¹ Lamers, S.M., Westerhof, G.J., Bohlmeijer, E.T., ten Klooster, P.M. and Keyes, C.L. (2011), Evaluating the psychometric properties of the mental health Continuum-Short Form (MHC-SF). J. Clin. Psychol., 67: 99-110.

Σχήμα 17: Μέσος όρος αξιολογήσεων (κλίμακα 1-6)

Σχήμα 18: Ποσοστό θετικών απαντήσεων (5 σχεδόν κάθε μέρα & 6 κάθε μέρα)

Συμπεράσματα

Η έρευνα RCI για το β' εξάμηνο του 2024 προσφέρει χρήσιμα συμπεράσματα για την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης στην οποία βρίσκονται οι ελληνικές επιχειρήσεις, με έμφαση σε θέματα που αφορούν κυρίως το ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκτίμηση της μελλοντικής εξέλιξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα μας. Έτσι:

1. Ο δείκτης RCI, παρουσιάζει σημαντική πτώση, κυρίως όσον αφορά τον γενικό δείκτη, η οποία όμως εντοπίζεται και στον δείκτη εξειδικευμένου και στελεχιακού δυναμικού.
2. Η αισιοδοξία στις ελληνικές επιχειρήσεις και η επιρροή της κρίσης σε αυτές παραμένουν σε σταθερά επίπεδα.
3. Τέλος, στο ειδικό θέμα της πνευματικής, ψυχολογικής και κοινωνικής ευημερίας των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων, αυτή εμφανίζεται σε θετική περιοχή, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πρώτου πιλοτικού δείκτη The flourishing Index για στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων και οργανισμών.

For more information on the survey please contact
Mr. Aristotelis Alexopoulos at aalexopoulos@alba.acg.edu

